32000L0056

21.9.2000 ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ L 237/45

ДИРЕКТИВА 2000/56/ЕО НА КОМИСИЯТА
от 14 септември 2000 година
относно изменение на Директива 91/439/ЕИО на Съвета относно свидетелствата за управление на моторни превозно средства

(текст от значение за ЕИП)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. относно свидетелствата за управление на МПС [1], последно изменена с Директива 97/26/ЕО [2], и по-специално член 7, буква а), точка 2 от нея,

като има предвид, че:

(1) Необходимо е да се адаптира списъкът от хармонизирани кодове на Общността, който е описан в приложения I и Ia към Директива 91/439/ЕИО.

(2) Списъкът от хармонизирани кодове на Общността изисква по-нататъшно уточняване с оглед на научно-техническия прогрес в областта и допълнително натрупания практически опит с подобни адаптации.

(3) Определените в приложение II на Директива 91/439/ЕИО минимални изисквания за изпитите за придобиване на правоспособност за управление на МПС на моторни превозни средства трябва да бъдат преразгледани в светлината на научно-техническия прогрес в областта.

(4) Преразглеждането на приложение II е необходимо с цел по-нататъшно хармонизиране на изпитите в Общността за придобиване на правоспособност за управление на МПС на моторни превозни средства и привеждане на изпитните изисквания в съответствие с нуждите на ежедневното движение по пътищата. За практическия изпит следва да се въведат критерии за оценяване с оглед на по-нататъшното усъвършенстване на хармонизацията.

(5) Преразглеждането на приложение II е пряко насочено към подобряване на безопасността по пътищата. Това съответно налага необходимостта от завишаване на минималните изисквания за теоретичния и практическия изпит.

(6) Предвидените в настоящата директива мерки са в съответствие със становището на Комитета за свидетелства за управление на МПС,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Директива 91/439/ЕИО се изменя, както следва:

1. Приложение I и приложение Ia се изменят съгласно посоченото в приложение I към настоящата директива.

2. Приложение II се заменя с текста в приложение II към настоящата директива.

Член 2

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от 30 септември 2003 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или се придружават от такова позоваване при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби на националното си законодателство, което приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след датата на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 14 септември 2000 година.

За Комисията

Loyola DE PALACIO

Заместник-председател

---

[1] ОВ L 237, 24.8.1991 г., стр. 1.
[2] ОВ L 150, 7.6.1997 г., стр. 41.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

В приложение I, точка 2, която се отнася до страница 4 на свидетелството, и в приложение Ia, точка 2, касаеща страница 2 на свидетелството точка a)12, първо тире се заменя със следното:

„— кодове от 01 до 99: хармонизирани основни кодове на Общността

ВОДАЧ (Медицински причини)

01. Корекция и/или защита на зрението

01.01. Очила

01.02. Контактна/и леща/и

01.03. Защитно стъкло

01.04. Матова леща

01.05. Очна превръзка

01.06. Очила или контактни лещи

02. Слухов/комуникативен апарат

02.01. Слухов апарат за едното ухо

02.02. Слухов апарат за двете уши

03. Протеза/Коригиращ апарат за крайници

03.01. Протеза/Коригиращ апарат за горни крайници

03.02. Протеза/Коригиращ апарат за долни крайници

05. За ограничено ползване (задължително използване на допълнителен код при подлежащо на ограничения управление по медицински причини)

05.01. С ограничение за пътуване само през деня (например: един час след изгрев слънце и един час преди залез слънце)

05.02. С ограничение за пътуване само в радиус от … км от местоживеенето на притежателя на свидетелството за управление на МПС или само в рамките на град/област…

05.03. Управление без пътници

05.04. С ограничение за пътуване със скорост, не по-голяма от …. км/час

05.05. С разрешение за управление на МПС само с придружител,притежаващ свидетелство за управление на МПС

05.06. Без ремарке

05.07. Без право на управление по магистрали

05.08. Без алкохол в кръвта

ПРИСПОСОБЛЕНИЯ НА ПРЕВОЗНОТО СРЕДСТВО

10. Модифицирана предавателна кутия

10.01. Ръчна предавателна кутия

10.02. Автоматична предавателна кутия

10.03. Електронна предавателна кутия

10.04. Приспособен скоростен лост

10.05. Без вторична предавателна кутия

15. Модифициран съединител

15.01. Приспособен педал на съединителя

15.02. Ръчен съединител

15.03. Автоматичен съединител

15.04. Секциониране пред педала на съединителя/прегънат настрани/отделен педал на съединителя

20. Модифицирани спирачни системи

20.01. Приспособен спирачен педал

20.02. Удължен спирачен педал

20.03. Спирачен педал, приспособен за ляв крак

20.04. Вертикален спирачен педал

20.05. Наклонен спирачен педал

20.06. Ръчна (приспособена крачна) спирачка

20.07. Максимално използване на усилена крачна спирачка

20.08. Максимално използване на аварийна спирачка, вградена в крачната спирачка

20.09. Приспособена ръчна спирачка

20.10. Електрическа ръчна спирачка

20.11. (Приспособена) крачна ръчна спирачка

20.12. Секциониране пред спирачния педал/прегънат настрани/отделен спирачен педал

20.13. Спирачка, задействана с коляно

20.14. Електрическа крачна спирачка

25. Модифицирани ускорителни системи

25.01. Приспособен педал за подаване на газ

25.02. Вертикален педал за подаване на газ

25.03. Наклонен педал за подаване на газ

25.04. Лост за ръчно подаване на газ

25.05. Лост за подаване на газ с коляно

25.06. Сервопедал за подаване на газ (електронен, пневматичен и т.н.)

25.07. Педал за подаване на газ отляво на спирачния педал

25.08. Педал за подаване на газ отляво

25.09. Секциониране пред педала за подаване на газ/прегънат настрани/отделен педал за подаване на газ

30. Модифицирани комбинирани спирачни и ускорителни системи

30.01. Успоредни педали

30.02. Педали на едно и също (или почти на едно и също) равнище

30.03. Педал за подаване на газ и спирачка с плъзгач

30.04. Педал за подаване на газ и спирачка с плъзгач и коригиращ апарат

30.05. Прегънати настрани/отделени спирачен педал и педал за подаване на газ

30.06. Повдигнат под

30.07. Секциониране от страната на спирачния педал

30.08. Секциониране за протеза от страната на спирачния педал

30.09. Секциониране пред спирачния педал и педала за подаване на газ

30.10. Опора за крак/пета

30.11. Електрически спирачен и педал за подаване на газ

35. Модифицирано контролно табло

(Ключове за светлини, чистачки/устройство за пръскане на течност на предно стъкло, клаксон, мигачи и др.)

35.01. Контролни уреди, които се задействат без отрицателно влияние върху кормилното и общото управление

35.02. Контролни уреди, които се задействат без изпускане на волана и принадлежностите (бутон, вилка и др.)

35.03. Контролни уреди, които се задействат с лява ръка без изпускане на волана и принадлежностите (бутон, вилка и др.)

35.04. Контролни уреди, които се задействат с дясна ръка без изпускане на волана и принадлежностите (бутон, вилка и др.)

35.05. Контролни уреди, които се задействат без изпускане на волана и принадлежностите (бутон, вилка и др.) и комбинирани ускорителни и спирачни механизми

40. Модифицирано кормилно управление

40.01. Стандартно кормилно управление

40.02. Усилено кормилно управление

40.03. Кормилно управление със система за заден ход

40.04. Удължена кормилна колона

40.05. Приспособен волан (уширено и/или удебелено сечение на волана, намален диаметър на волана и др.)

40.06. Наклонен волан

40.07. Вертикален волан

40.08. Хоризонтален волан

40.09. Крачно управление

40.10. Алтернативно приспособено кормилно управление (ръчка и др.)

40.11. Топка на волана

40.12. Ръчна ортеза на волана

40.13. С коригираща шина

42. Модифицирани огледала за обратно виждане

42.01. Външно (ляво или) дясно огледало за обратно виждане

42.02. Външно огледало за обратно виждане върху предния калник

42.03. Допълнително вътрешно огледало за обратно виждане, позволяващо следене на пътното движение

42.04. Панорамно вътрешно огледало за обратно виждане

42.05. Огледало за мъртвата точка при обратно виждане

42.06. Електрическо/и външно/и огледало/а за обратно виждане

43. Модифицирана седалка на водача

43.01. Седалка на водача, осигуряваща добра видимост и разположена на нормално разстояние от волана и педалите

43.02. Седалка на водача, приспособена към формата на тялото

43.03. Седалка на водача със странични подпори за добра стабилност в седнало положение

43.04. Седалка на водача с подлакътник

43.05. Удължаване на хода на приплъзване на седалката на водача

43.06. Приспособяване на предпазните колани

43.07. Предпазни колани тип хомот

44. Модификации на мотоциклети (задължително използване на допълнителен код)

44.01. Единична спирачка

44.02. (Приспособена) ръчна спирачка (на предното колело)

44.03. (Приспособена) крачна спирачка (на задното колело)

44.04. (Приспособена) ръчка за подаване на газ

44.05. (Приспособена) ръчна скоростна кутия и ръчен съединител

44.06. (Приспособено/и) огледало/а за обратно виждане

44.07. (Приспособени) командни устройства (мигачи, стопове,…)

44.08. Височина на седалката, позволяваща на водача в седнало положение да стига до земята с двата крака едновременно

45. Само мотоциклет с кош

50. С ограничена правоспособност за управление на МПС на точно определено превозно средство/номер на шаси (идентификационен номер на превозното средство, ИНПС)

51. С ограничена правоспособност за управление на МПС на точно определено превозно средство/регистрационна табела (регистрационен номер на превозното средство, РНПС)

АДМИНИСТРАТИВНИ ВЪПРОСИ

70. Подмяна на свидетелство за управление на МПС № …, издадено от … (отличителен знак на ЕС/ООН в случай на трета страна; например 70.0123456789.NL)

71. Дубликат на свидетелство за управление на МПС № …, издадено от … (отличителен знак на ЕС/ООН в случай на трета страна; например 71. 987654321.HR)

72. С ограничена правоспособност за управление на МПС на превозни средства от категория А с работен обем на двигателя, не по-малък от 125 $см^3$ и максимална мощност, не по-повече от 11 кВ (A1)

73. С ограничена правоспособност за управление на МПС на превозни средства от категория В от типа на триколесно или четириколесно моторно превозно средство от подкатегория (B1)

74. С ограничена правоспособност за управление на МПС на превозни средства от категория С, чиято допустима максимална маса е не по-малка от 7500 кг (C1)

75. С ограничена правоспособност за управление на МПС на превозни средства от категория D с не повече от 16 места за сядане без мястото на водача (D1)

76. С ограничена правоспособност за управление на МПС на превозни средства от категория С, чиято допустима максимална маса не надвишава 7500 кг (C1), с ремарке, чиято допустима максимална маса надвишава 750 кг при условие че допустимата максимална маса на състава не трябва да надвишава 12000 кг и допустимата максимална маса на ремаркето не трябва да надвишава масата без товар на теглещото превозно средство (C1+E)

77. С ограничена правоспособност за управление на МПС на превозни средства от категория D с не повече от 16 места за сядане, без мястото на водача (D1), с ремарке, чиято допустима максимална маса надвишава 750 кг при условие че: а) допустимата максимална маса на така образувания състав не надвишава 12000 кг и че допустимата максимална, маса на ремаркето не надвишава масата без товар на теглещото превозно средство; и б) ремаркето не се използва за превоз на пътници (D1+E)

78. С ограничена правоспособност за управление на МПС на превозни средства с автоматична предавателна кутия

(Директива 91/439/ЕИО, приложение II, 8.1.1., параграф 2)

79. (…) С ограничена правоспособност за управление на МПС на превозни средства, които отговарят на посочените в скоби спецификации в контекста на прилагането на член 10, параграф 1 от директивата

90.01: наляво

90.02: надясно

90.03: ляво

90.04: дясно

90.05: ръка

90.06: крак

90.07: използваем“

ПРИЛОЖЕНИЕ II

„ПРИЛОЖЕНИЕ II

I. **МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗПИТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА МПС**

Държавите-членки предприемат необходимите мерки, които да гарантират, че кандидатите за свидетелство за управление на МПС притежават необходимите знания и умения и показват необходимото поведение за управление на моторно превозно средство. Въведените за тази цел изпити трябва да се състоят от:

— теоретичен изпит, а след това

— изпит за проверка на умения и поведение.

По-долу са посочени условията за провеждане на тези изпити.

A. ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ

1. **Форма**

Избраната форма трябва да доказва, че кандидатът притежава необходимите познания по изброените в точка 2 до 4 въпроси.

Всеки кандидат за придобиване на правоспособност за управление на МПС в дадена категория, който е преминал теоретичен изпит за придобиване на правоспособност за управление на МПС в друга категория, може да бъде освободен от общите разпоредби на точки 2 до 4.

2. **Съдържание на теоретичния изпит за всички категории превозни средства.**

2.1. По всяка от изброените по-долу точки трябва да бъдат зададени въпроси, като съдържанието и формата на въпросите е по преценка на всяка държава-членка:

2.1.1. Правила за движение по пътищата:

— особено по отношение на пътни знаци, маркировки и сигнализация, предимства и ограничения на скоростта;

2.1.2. Водач:

— значение на бдителността и отношението към другите участници в движението,

— възприятие, преценка и вземане на решение, особено скорост на реагиране, както и промени в поведението при управление под въздействие на алкохол, наркотици и лекарствени продукти, душевно състояние и умора.

2.1.3. Път:

— най-важните принципи по отношение на спазването на безопасна дистанция между превозните средства, дистанция за безопасно спиране и стабилност при различни метеорологични и пътни условия,

— рискови фактори при управление, свързани с различни пътни условия, по-специално при промяна на условията, в зависимост от метеорологичните условия и периода на денонощието,

— характеристики на различните видове пътища и свързаните с тях законови изисквания;

2.1.4. Други участници в движението:

— специфични рискови фактори, свързани с липсата на опит на другите участници в движението и най-уязвимите категории участници, като деца, пешеходци, велосипедисти и хора с ограничена подвижност,

— рискове, свързани с движението и управлението на различни видове превозни средства и различното зрително поле на водачите;

2.1.5. Общи правила и норми и разни:

— правила за административните документи, които се изискват за използване на моторни превозни средства,

— общи правила за поведението на водача в случай на пътно-транспортно произшествие (поставяне на предупредителни знаци и включване на аварийни светлини) и мерките, които той може да предприеме за оказване на помощ, при необходимост, на пострадалите при пътно-транспортно произшествие,

— фактори за безопасност, свързани с моторното превозно средство и превозвания товар и пътници;

2.1.6. Предпазни мерки, които са необходими при слизане от превозното средство;

2.1.7. Механични аспекти, които имат отношение към безопасността на пътя; кандидатите трябва да могат да установяват най-обичайните дефекти, по-специално в системите за кормилно управление, окачването и спирачната система, гуми, светлини и мигачи, отражатели, огледала за обратно виждане, предно стъкло и чистачки, системата за отвеждане на отработени газове, предпазни колани и устройството за звуково предупреждение;

2.1.8. Оборудване за безопасност на превозното средства, по-специално използване на предпазни колани, облегалки за глава и детски седалки;

2.1.9. Правила за използване на моторното превозно средство във връзка с околната среда (подходящо използване на клаксони, умерен разход на гориво, ограничаване на замърсяващите емисии и др.).

3. **Специфични разпоредби за категории A и A1**

3.1. Задължителна проверка на общите знания за:

3.1.1. Използване на предпазна екипировка, като ръкавици, ботуши, облекло и предпазна каска;

3.1.2. Видимост на мотоциклетистите за другите участници в движението;

3.1.3. Рискови фактори, свързани с различни пътни условия, както е посочено по-горе, с допълнително внимание върху хлъзгави участъци, като капаци на отводнителни шахти, пътни маркировки, като линии и стрелки, трамвайни релси;

3.1.4. Механични аспекти, които имат отношение към безопасността на пътя, както е посочено по-горе, с допълнително внимание върху ключа за аварийно спиране, равнищата на маслото и веригата.

4. **Специфични разпоредби за категории C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 и D1+E**

4.1. Задължителна проверка на общите знания за:

4.1.1. Правилата за часовете на шофиране и интервалите за почивка, определени от Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета [1]; използване на уреди за регистриране на движението, съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85 на Съвета [2],

4.1.2. Правила за съответния тип транспорт: товарен или пътнически;

4.1.3. Документи на моторното превозно средство и транспортни документи, които се изискват за национален и международен превоз на товари и пътници;

4.1.4. Поведение в случай на пътно-транспортно произшествие; знания за мерките, които следва да се предприемат след настъпване на произшествие или сходно събитие, включително спешно действие, като евакуация на пътници и основни познания за оказване на първа помощ;

4.1.5. Предпазни мерки при демонтаж и смяна на колела;

4.1.6. Правила за теглата и габаритите на превозното средство; правила за ограничители на скоростта;

4.1.7. Ограничено зрително поле, произтичащо от характеристиките на превозните средства;

4.1.8. Разчитане на пътна карта, планиране на маршрут, включително използване на електронни навигационни системи (не е задължително);

4.1.9. Фактори за безопасност, свързани с товарене на превозното средство: контролиране на товара (подреждане и закрепване), трудности при различните видове товари (например течности, висящи товари и др.), товарене и разтоварване на стоки и използване на товарни съоръжения (само категории C, C+E, C1, C1+E);

4.1.10. Отговорността на водача по отношение на превоза на пътници; удобство и безопасност на пътниците; превоз на деца; необходими проверки преди потегляне; всички видове автобуси трябва да бъдат част от теоретичния тест (автобуси за обществен транспорт, автобуси със специални габарити и др.) (само категории D, D+E, D1, D1+E).

4.2. Задължителна проверка на общите знания за следните допълнителни разпоредби, касаещи категории C, C+E, D и D+E:

4.2.1. Принципи на конструкцията и функционирането на: двигатели с вътрешно горене, течности (например моторно масло, охлаждаща течност, течност за чистачки), горивна система, електрическа система, запалителна система, трансмисионна система (съединител, скоростна кутия и др.);

4.2.2. Защита чрез смазване и антифриз;

4.2.3. Принципи на конструкция, монтаж, правилно използване и грижа за гумите;

4.2.4. Принципи на типовете, експлоатацията, основните части, свързването, използването и ежедневната поддръжка на спирачното оборудване и регулаторите на скоростта и използване на спирачки с антиблокираща система (ABS);

4.2.5. Принципи на типовете, експлоатацията, основните части, свързването, използването и ежедневната поддръжка на съединителните системи (само категории C+E, D+E);

4.2.6. Методи за установяване на причините за повреди;

4.2.7. Профилактична поддръжка на превозните средства и необходими текущи ремонти;

4.2.8. Отговорността на водача по отношение на получаването, превоза и доставката на стоки в съответствие с договорените условия (само категории C, C+E).

Б. ПРОВЕРКА НА УМЕНИЯ И ПОВЕДЕНИЕ

5. **Моторно превозно средство и оборудването му**

5.1. Управлението на превозно средство с ръчна предавателна кутия подлежи на изпит за проверка на уменията и поведението, който се провежда в превозно средство с ръчна предавателна кутия.

Ако кандидатът успешно премине изпита за проверка на умения и поведение в превозно средство с автоматична предавателна кутия, това се записва във всяко свидетелство, издадено въз основа на такъв изпит. Свидетелствата, в които е посочена такава информация, се използват само за управление на МПС на превозни средства с автоматична предавателна кутия.

„Превозно средство с автоматична предавателна кутия“ означава превозно средство, в което предавателното отношение между двигателя и колелата може да се променя само с педала за подаване на газ или спирачния педал.

5.2. Моторните превозни средства, които се използват за проверка на уменията и поведението, трябва да отговарят на посочените по-долу минимални критерии. Държавите-членки могат да предвидят по-строги критерии или да добавят други.

Категория A:

— постепенен достъп (член 6, параграф 1, буква б), първо тире, първо изречение): мотоциклет без кош с работен обем на двигателя не по-малък от 120 $см^3$, който може да достига скорост, не по-малка 100 км/час;

— пряк достъп (член 6, параграф 1, буква б), първо тире, второ изречение): мотоциклет без кош с мощност на двигателя най-малко 35 кВ;

Подкатегория A1:

Мотоциклет без кош с работен обем на двигателя, не по-малък от 75 $см^3$;

Категория B:

Четириколесно превозно средство от категория B, което може да достига скорост, не по-малка от 100 км/час;

Категория B+E:

Състав от пътни превозни средства, състоящ се от теглещо МПС от категория B и ремарке с допустима максимална маса, не по-малка от 1000 кг, който може да достига скорост не по-малка от 100 км/час и който не попада в категория B; товарното отделение на ремаркето е с формата на затворена кутия от непрозрачен материал с широчина и височина, не по-малки от тези на теглещия автомобил; затворената кутия може да бъде с по-малки размери от тези на моторното превозно средство, при условие че видимостта назад е възможна само чрез използване на външните огледала за обратно виждане на моторното превозно средство; общата маса на ремаркето е не по-малко от 800 кг;

Подкатегория B1:

Триколесно или четириколесно моторно превозно средство с двигател, което може да достига скорост не по-малко от 60 км/час;

Категория C:

Моторно превозно средство от категория C с допустима максимална маса, не по-малка от 12000 кг и дължина не по-малко от 8 м, ширина не по-малко от 2,40 м и с възможност за достигане на скорост не по-малко от 80 км/час; оборудвано с антиблокираща спирачна уредба (ABS), предавателна кутия с не по-малко от осем предни предавки и контролни уреди за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите (тахограф), съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85; товарното отделение е с формата на затворена кутия от непрозрачен материал, която е с широчина и височина, не по-малки от тези на кабината; общата маса на моторното превозно средство трябва да бъде не по-малко от 10000 кг;

Категория C+E:

съчленено пътно превозно средство или комбинация от теглещо превозно средство от категория C и ремарке с дължина не по-малко от 7,5 м; както съчленените превозно средство, така и комбинираното ППС трябва да има допустима максимална маса не по-малко от 20000 кг, дължина не по-малко от 14 м, ширина не по-малко 2,40 м, да достига скорост, не по-малка от 80 км/час и да са оборудвани с антиблокираща спирачна уредба (ABS), предавателна кутия с най-малко осем предавки за движение на преден ход и оборудвано с контролен уред за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите (тахограф), съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85; товарното отделение е с формата на затворена кутия от непрозрачен материал, която е с широчина и височина, не по-малки от тези на кабината на автомобила; общата маса както на съчленените превозно средство, така и на комбинираното, трябва да бъде не по-малко от 15000 кг;

Подкатегория C1:

Превозно средство от категория C1 с допустима максимална маса, не по-малка от 4000 кг, с дължина не по-малко от 5 м и с възможност за достигане на скорост, не по-малка от 80 км/час; оборудвано с антиблокираща спирачна уредба (ABS) и уреди за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите (тахограф), съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85; товарното отделение се състои от затворена кутия от непрозрачен материал, което е с широчина и височина, не по-малки от тези на кабината;

Подкатегория C1+E:

Състав от пътни превозни средства с теглещо превозно средство от категория C1 и ремарке с допустима максимална маса, не по-малка от 1250 кг; съставът трябва да бъде с дължина не по-малко от осем метра и може да може да достига скорост, не по-малка от 80 км/час; товарното отделение се състои от затворена кутия от непрозрачен материал, с широчина и височина, не по-малки от тези на кабината; затворената кутия може да бъде и с размери по-малки от тези на кабината, при условие че видимостта в обратна посока е възможна само чрез използване на външните огледала за обратно виждане на моторното превозно средство; общата маса на ремаркето трябва да бъде не по-малко от 800 кг;

Категория D:

Превозно средство от категория D с дължина не по-малко от 10 м, ширина не по-малко от 2,40 м и възможност за достигане на скорост, не по-малка от 80 км/час; оборудвано с антиблокираща спирачна уредба (ABS) и уреди за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите (тахограф), съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85;

Категория D+E:

Състав, състоящ се от теглещо превозно средство от категория D и ремарке с допустима максимална маса, не по-малка от 1250 кг, ширина не по-малко от 2,40 м и с възможност да достига скорост, не по-малка от 80 км/час; товарното отделение на ремаркето се състои от затворена кутия с ширина и височина не по-малко от 2 м; общата маса на ремаркето трябва да бъде не по-малко от 800 кг;

Подкатегория D1:

Превозно средство от подкатегория D1 с допустима максимална маса, не по-малка от 4000 кг, дължина не по-малко от 5 м и с възможност да достига скорост, не по-малка от 80 км/час; оборудвано с антиблокираща спирачна уредба (ABS), уреди за регистриране на данните за движението и работата на екипажите (тахограф), съгласно определението в Регламент (ЕИО) № 3821/85;

Подкатегория D1+E:

Състав, състоящ се от теглещо превозно средство от подкатегория D1 и ремарке с допустима максимална маса, не по-малка от 1250 кг, с възможност да достига скорост, не по-малка от 80 км/час; товарното отделение на ремаркето се състои от затворена кутия с ширина и височина не по-малко от 2 м; общата маса на ремаркето трябва да бъде не по-малко от 800 кг;

Изпитните превозни средства за категории B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 и D1+E, които не отговарят на горепосочените минимални изисквания, но са били използвани към или преди датата на влизане в сила на настоящата директива на Комисията, могат да продължат да се използват за период, не по-дълъг от 10 години след тази дата. Изискванията, които са свързани с превозвания от тези превозни средства товар, могат да бъдат привеждани в изпълнение от държавите-членки до десет години от момента на влизане в сила на настоящата директива.

6. **Умения и поведение, подлежащи на проверка за категории A и A1**

6.1. Подготовка и техническа проверка на моторното превозно средство във връзка с пътната безопасност (ЕО)

Кандидатите трябва да покажат способност да се подготвят за безопасно пътуване чрез удовлетворяване на следните изисквания:

6.1.1. Проверка на защитното облекло, като ръкавици, ботуши, облекло и предпазна каска;

6.1.2. Извършване на произволна проверка на състоянието на гумите, спирачната уредба, кормилното управление, бутона за аварийно спиране (ако има такъв), веригата, равнищата на маслото, светлините, отражателите, мигачите и клаксона.

6.2. Специални маневри, които трябва да бъдат проверени във връзка с пътната безопасност

6.2.1. Изправяне на мотоциклета върху и освобождаване от стойката му и придвижване без помощта на двигателя с придвижване отстрани на превозното средство;

6.2.2. Установяване на мотоциклета върху стойката му;

6.2.3. Извършване на най-малко две маневри с ниска скорост, включително слалом; това би трябвало да даде възможност за оценка на способността за боравене със съединителя в комбинация със спирачката, равновесието, посоката на погледа и стойката върху мотоциклета и положението на краката върху стъпенките;

6.2.4. Извършване на най-малко две маневри с висока скорост, от които една на втора или трета предавка със скорост най-малко 30 км/час, и една маневра за избягване на препятствие със скорост най-малко 50 км/час; това би трябвало да даде възможност за оценка на стойката върху мотоциклета, посоката на погледа, равновесието, техниката на кормилно управление и техниката за смяна на предавките;

6.2.5. Спиране: извършват се най-малко две упражнения за спиране, включително аварийно спиране при минимална скорост 50 км/час; това би трябвало да даде възможност за оценка на боравенето с предната и задната спирачка, посоката на погледа и стойката върху мотоциклета.

Споменатите в точки 6.2.3. до 6.2.5. специални маневри се прилагат най-късно пет години след влизане в сила на настоящата директива.

6.3. Поведение при участие в пътното движение

Кандидатите трябва да изпълнят всички долу изброени действия в нормални пътни ситуации при пълна безопасност и вземане на всички предпазни мерки:

6.3.1. Потегляне: след паркиране, след спиране в пътното движение; отбиване от пътното платно;

6.3.2. Движение в права посока; разминаване с насрещно движещи се превозни средства, включително на стеснени участъци;

6.3.3. Управление на завои;

6.3.4. Кръстовища: приближаване и пресичане на кръстовища и пътни възли;

6.3.5. Смяна на посоката на движение: леви и десни завои; престрояване;

6.3.6. Включване/излизане от магистрали или подобни (ако има такива): включване в движението от ускорителната лента; напускане от лентата за забавяне на скоростта;

6.3.7. Изпреварване/разминаване: изпреварване на други участници в пътното движение (ако е възможно); движение покрай препятствия, например паркирани автомобили; изпреварване от други участници в пътното движение (ако е подходящо);

6.3.8. Специални характеристики на пътя (ако има такива): кръгови кръстовища; ж.п. прелези; трамвайни/автобусни спирки; пешеходни пътеки; изкачване и спускане по дълги наклони;

6.3.9. Вземане на необходимите предпазни мерки при слизане от превозното средство.

7. **Умения и поведение, подлежащи на проверка за категории B, B1 и B+E**

7.1. Подготовка и техническа проверка на превозното средство с оглед на пътната безопасност (ЕО)

Кандидатите трябва да покажат способност да се подготвят за безопасно управление чрез изпълнение на следните изисквания:

7.1.1. Регулиране на седалката, при необходимост, за постигане на правилна стойка в седнало положение;

7.1.2. Регулиране на огледалата за гледане назад, предпазните колани и облегалките за глава, ако има такива;

7.1.3. Проверка дали вратите са затворени;

7.1.4. Извършване на произволна проверка на състоянието на гумите, кормилното управление, спирачната уредба, течностите (напр. моторно масло, охлаждаща течност, течност за чистачките), светлините, отражателите, пътепоказателите и клаксона;

7.1.5. Проверка на факторите за безопасност, свързани с товаренето на превозното средство: корпус, обшивка, врати на товарната секция, заключване на кабината, начин на товарене, обезопасяване на товара (само за категория B+E);

7.1.6. Проверка на съединителния механизъм, спирачните и електрически връзки (само за категория B+E);

7.2. Категории B и B1: специални маневри, подлежащи на проверка с оглед на пътната безопасност

Проверява се утвърден набор от следните маневри (най-малко две маневри за четирите точки, включително една на заден ход):

7.2.1. Движение на заден ход в права посока или движение на заден ход наляво или надясно покрай ъгъл с придържане в рамките на правилната лента за движение;

7.2.2. Обръщане посоката на движение на превозното средство чрез използване на предавките за преден и заден ход;

7.2.3. Паркиране на превозното средство и напускане на мястото за паркиране (успоредно, косо или перпендикулярно, на преден или на заден ход, на равно място, на наклон нагоре или надолу);

7.2.4. Правилно намаляване на скоростта до пълно спиране; въпреки това, извършването на аварийно спиране не е задължително.

7.3. Категория B+E: специални маневри, подлежащи на проверка с оглед на пътната безопасност

7.3.1. Прикачване или откачане или откачане и повторно прикачване на ремарке към/от моторното превозно средство; маневрата трябва да включва и паркиран до ремаркето влекач (т.е. да не са на една линия);

7.3.2. Движение на заден ход по крива, чиято линия се определя от държавите-членки;

7.3.3. Безопасно паркиране за товарене/разтоварване.

7.4. Поведение на водача при участие в пътното движение

Кандидатите трябва да извършат всички долуизброени действия в нормални пътни ситуации при пълна безопасност и вземане на всички предпазни мерки:

7.4.1. Потегляне: след паркиране, след спиране в пътното движение; отбиване от пътното платно;

7.4.2. Движение в права посока; разминаване с насрещно движещи се превозни средства, включително на стеснени участъци;

7.4.3. Управление на завои;

7.4.4. Кръстовища: приближаване и пресичане на кръстовища и пътни възли;

7.4.5. Смяна на посоката на движение: леви и десни завои; престрояване;

7.4.6. Приближаване/излизане от магистрали или подобни (ако има такива): включване от ускорителната лента; напускане от лентата за намаляване на скоростта;

7.4.7. Изпреварване/разминаване: изпреварване на други участници в пътното движение (ако е възможно); управление покрай препятствия, например паркирани автомобили; изпреварване от други участници в пътното движение (ако е подходящо);

7.4.8. Специални характеристики на пътя (ако има такива): кръгови кръстовища, ж.п. прелези; трамвайни/автобусни спирки; пешеходни пътеки; изкачване и спускане по дълги наклони;

7.4.9. Вземане на необходимите предпазни мерки при слизане от превозното средство.

8. **Умения и поведение, подлежащи на проверка за категории C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 и D1+E**

8.1. Подготовка и техническа проверка на превозното средство с оглед на пътната безопасност (ЕО)

Кандидатите трябва да покажат способност да се подготвят за безопасно управление чрез изпълнение на следните изисквания:

8.1.1. Регулиране на седалката, при необходимост, за постигане на правилна стойка в седнало положение;

8.1.2. Регулиране на огледалата за обратно виждане, предпазните колани и облегалките за глава, ако има такива;

8.1.3. Произволни проверки на състоянието на гумите, кормилното управление, спирачната уредба, светлините, отражателите, пътепоказателите и клаксона;

8.1.4. Проверка на електрическите спирачни и кормилни системи; проверка на състоянието на колелата, болтовете на колелата, калобраните, предното стъкло, прозорците и чистачките, течностите (например моторното масло, охладителната течност, течността за чистачките); проверка и използване на арматурното табло, включително уредите за регистриране на движението, определено в Регламент (ЕИО) № 3821/85;

8.1.5. Проверка на въздушното налягане, въздушните резервоари и окачването;

8.1.6. Проверка на факторите за безопасност, свързани с товаренето на превозното средство: корпус, обшивка, врати на товарната секция, товарен механизъм (ако има такъв), заключване на кабината (ако има такова), начин на товарене, обезопасяване на товара (само за категории C, C+E, C1, C1+E);

8.1.7. Проверка на съединителния механизъм, спирачните и електрически връзки (само за категории C+E, C1+E, D+E, D1+E);

8.1.9. Способност за вземане на специални мерки за безопасност на превозното средство; контролиране на корпуса, сервизни врати, аварийни изходи, оборудване за първа помощ, пожарогасители и друго оборудване за безопасност (само за категории D, D+E, D1, D1+E);

8.1.9. Разчитане на пътна карта, планиране на маршрут, включително използване на електронни навигационни системи (не е задължително).

8.2. Специални маневри, подлежащи на проверка с оглед на пътната безопасност;

8.2.1. Прикачване или откачане или откачане и повторно прикачване на ремарке към/от моторното превозно средство; маневрата трябва да включва и паркиран до ремаркето влекач (т.е. да не са на една линия) (само за категории C+E, C1+E, D+E, D1+E);

8.2.2. Движение на заден ход по крива, чиято линия се определя от държавите-членки;

8.2.3. Безопасно паркиране за товарене/разтоварване на товарна рампа/платформа или подобно съоръжение (само за категории C, C+E, C1, C1+E);

8.2.4. Паркиране за безопасно слизане и качване на пътници от автобуса (само за категории D, D+E, D1, D1+E).

8.3. Поведение при участие в пътното движение

Кандидатите трябва да извършат всички долуизброени действия в нормални пътни ситуации при пълна безопасност и вземане на всички предпазни мерки:

8.3.1. Потегляне: след паркиране, след спиране в пътното движение; излизане от пътното платно;

8.3.2. Движение в права посока; разминаване с насрещно движещи се превозни средства, включително на стеснени участъци;

8.3.3. Управление в завои;

8.3.4. Кръстовища: приближаване и пресичане на кръстовища и пътни възли;

8.3.5. Смяна на посоката на движение: леви и десни завои; престрояване;

8.3.6. Приближаване/излизане от магистрали или подобни (ако има такива): включване в движението от ускорителната лента; напускане от лентата за намаляване на скоростта;

8.3.7. Изпреварване/разминаване: изпреварване на други участници в пътното движение (ако е възможно); управление покрай препятствия, например паркирани автомобили; изпреварване от други участници в пътното движение (ако е подходящо);

8.3.8. Специални характеристики на пътя (ако има такива): кръстовища с кръгово движение, ж.п. прелези; трамвайни/автобусни спирки; пешеходни пътеки; изкачване и спускане по дълги наклони;

8.3.9. Вземане на необходимите предпазни мерки при слизане от превозното средство.

9. **Оценки на изпита за проверка на умения и поведение**

9.1. За всяка от гореспоменатите пътни ситуации оценяването трябва да отразява лекотата, с която кандидатът борави с уредите за управление на МПС на превозното средство и проявената способност да шофира при участие в пътното движение в условия на пълна безопасност. Изпитващият трябва да се чувства в безопасност по време на изпита. Грешки при управлението или опасно поведение, което пряко застрашава безопасността на изпитното превозно, пътниците в него или други участници в движението, се наказват чрез неуспешно полагане на изпита, независимо дали се налага намеса от страна на изпитващия или придружаващото лице. Въпреки това, изпитващият има право да реши дали да бъде завършен или не изпитът за проверка на умения и поведение.

Изпитващите лица трябва да бъдат обучени правилно да оценяват способността на кандидатите да управляват безопасно. Работата на изпитващите трябва да се наблюдава и контролира от упълномощен от държавата-членка орган, за да се гарантира правилно и последователно прилагане на оценяването на грешки в съответствие с определените в настоящото приложение стандарти.

9.2. По време на оценяването изпитващите лица обръщат специално внимание на това, дали кандидатът показва предохранително и социално шофьорско поведение. Това би следвало да отразява цялостния стил на шофиране и изпитващият следва да го вземе предвид при цялостното представяне на кандидата. Това включва съобразено и уверено (безопасно) управление при отчитане на пътните и метеорологични условия, останалото пътно движение, интересите на другите на другите участници в движението (особено по-уязвимите) и способност за предвиждане.

9.3. Освен това, изпитващият оценява дали кандидатът:

9.3.1. Контролира превозното средство; като взема предвид: правилното използване на предпазните колани, огледалата за обратно виждане; облегалките за глава; седалката; правилното използване на светлините и друго оборудване; правилно боравене със съединителя, предавателната кутия, педала за газ, спирачната уредба (включително трета спирачна система, ако има такава), кормилното управление; контролиране на превозното средство при различни обстоятелства и при различни скорости; стабилност на пътя; масата, габаритите и характеристиките на превозното средство; теглото и типа на товара (само за категории B+E, C+E, C1, C1+E, D+E, D1+E); удобството на пътниците (само за категории D, D+E, D1, D1+E) (без бързо ускоряване, плавно управление и без рязко спиране);

9.3.2. Шофира икономично и природосъобразно, като отчита оборотите на двигателя, смяната на предавките, използването на спирачките и ускоряването (само за категории B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1, D1+E);

9.3.3. Наблюдение: наблюдение на цялостната обстановка наоколо; правилно използване на огледалата за обратно виждане; видимост на дълго, средно и близко разстояние;

9.3.4. Предимство/даване на път: предимство на кръстовища и пътни възли; даване на път при други случаи (например смяна посоката на движение, престрояване, специални маневри);

9.3.5. Правилно положение на пътя: правилно положение на пътя, в лентите, на кръстовища с кръгово движение, в завои, подходящо за типа и характеристиките на превозното средство; предварително престрояване;

9.3.6. Спазва дистанция: спазва подходяща предна и странична дистанция; спазва подходяща дистанция спрямо другите участници в пътното движение;

9.3.7. Скорост: не превишава максимално разрешената скорост; съобразява скоростта с метеорологичните/пътните условия; управлява със скорост, позволяваща спиране в рамките на видимия и свободен участък от пътя; съобразява скоростта с общата скорост на същия вид участници в движението;

9.3.8. Светофари, пътни знаци и други указателни знаци: правилно реагира на светлинните сигнали; спазва сигналите на регулировчиците; правилно реагира на пътните знаци (забранителни или задължителни); предприема подходящи действия по отношение на пътните маркировки;

9.3.9. Сигнализиране: правилно и навреме подава сигнали, когато е необходимо; правилно указва посоките; предприема подходящи действия по отношение на всички подавани от другите участници в движението сигнали;

9.3.10. Задействане на спирачките и спиране: своевременно намалява скоростта, натиска спирачки и спира съобразно обстоятелствата; предвиждане на обстоятелствата; използва различни спирачни уредби (само за категории C, C+E, D, D+E); използва системи за намаляване на скоростта, различни от основната спирачна уредба (само за категории C, C+E, D, D+E);

10. **Продължителност на изпита**

Продължителността на изпита и изминатото разстояние трябва да бъдат достатъчни за оценяване на уменията и поведението, посочени в параграф Б от настоящото приложение. При никакви обстоятелства прекараното в шофиране на пътя време не трябва да бъде по-малко от 25 минути за категории A, A1, B, B1 и B+E и 45 минути за останалите категории. Това не включва приемането на кандидата, подготовката на превозното средство, техническата проверка на превозното средство с оглед на пътната безопасност, специалните маневри и обявяването на резултата от практическия изпит.

11. **Място за провеждане на изпита**

Частта от изпита за оценяване на специалните маневри може да се проведе на специален изпитен полигон. Когато има практическа възможност, частта от изпита за оценяване на поведението при участие в пътното движение трябва да се провежда на пътища извън застроени райони, скоростни и обикновени магистрали (или подобни), както и по всички видове градски улици (жилищни райони, райони с ограничение на скоростта 30 и 50 км/час, градски скоростни булеварди), които следва да представляват различните видове трудности, с които могат да се сблъскат водачите. Също така е желателно изпитът да се провежда в различни условия на натовареност на пътното движение. Прекараното в шофиране на пътя време трябва да се използва оптимално за оценяване на кандидата във всички различни зони на пътно движение, в които може да попадне, като се обръща специално внимание на редуването между тези райони.

II. ПОЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ПОВЕДЕНИЕ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА МОТОРНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО

Водачите на моторни превозни средства трябва във всеки момент да притежават описаните в точки 1—9 по-горе познания, умения и поведение с оглед на способността им:

— да разпознават опасностите на пътното движение и да оценяват тяхната сериозност,

— да упражняват достатъчен контрол над превозното си средство, за да не създават опасни ситуации и да реагират подходящо при настъпване на такива ситуации,

— да спазват правилата за движение по пътищата и по-специално онези, които са предназначени за предотвратяване на пътно-транспортни произшествия и за поддържане на пътния поток,

— да установяват всички сериозни технически повреди в превозните си средства и по-специално онези, които представляват опасност за безопасността, и по подходящ начин да ги отстраняват,

— да отчитат всички фактори, които влияят върху поведението при управление на МПС (например алкохол, умора, слабо зрение и др.), така че в пълна степен да използват необходимите средства за безопасно управление,

— да спомагат за осигуряване на безопасността на всички участници в движението, и по-специално на най-слабите и най-уязвимите, като показват дължимото уважение към другите.

Държавите-членки могат да прилагат подходящи мерки, с които да се гарантира, че водачите, които са изгубили описаните в точки 1—9 знания, умения и поведение, могат да ги възстановят и да продължат да проявяват поведението, което се изисква за управление на МПС на моторно превозно средство.

([1]) OBL L 370, 31.12.1985 г., стр. 1.
([2]) OBL L 370, 31.12.1985 г., стр. 8."